

YÖNETMELİK

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından:

**DEMİRYOLU EMNİYET KRİTİK GÖREVLER YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 31/12/2016 tarihli ve 29935 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Demiryolu Emniyet Kritik Görevler Yönetmeliğinin 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 1** – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, demiryolu faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personelin sahip olması gereken mesleki yeterlilikleri ile ilgili usul ve esasların belirlenmesidir.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 4** – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakan: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanını,
- b) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- c) Belgelendirme: Personelin belirli bir standart veya teknik düzenlemeye uygun olduğunun, yazılı olarak bağımsız bir kurum veya kuruluş tarafından belirlenmesi ve belgelendirilmesi faaliyetini,
- ç) Cer aracı: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen tahrik gücüyle hareket eden her türlü lokomotif, otomotrisi ve tren setlerini,
- d) Demiryolu altyapı işletmecisi: Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişileri ve şirketleri,
- e) Demiryolu araçları: Raylı veya hafif raylı sistemlerde yolcu, yük taşımada veya bu sistemlerin bakım ve onarım işlerinde kullanılan, üzerinde kendi tahrik güçleri ile hareket etme yeteneği olan veya olmayan her türlü aracı,
- f) Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü: Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yerine getirilmesi gereken iş ve işlemleri yürütmekle görevli Bakanlık hizmet birimini,
- g) Demiryolu eğitim ve/veya sınav merkezi: Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş, demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personelin mesleki yeterliliklerini kazandıracak eğitimlerin, sınavların uygulandığı ve belgelendirmenin yapıldığı kurum veya kuruluşu,
- ğ) Demiryolu tren işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişileri ve şirketleri,
- h) Emniyet kritik görevler: Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde, tüm işletmecilerin bünyesinde emniyete doğrudan etki edebilecek unsurlar üzerinde çalışan personelin üstlendiği görevleri,
- ı) Eğitim programı: Bir yeterlilik alanında belge alabilmek için sistematik olarak öğretimi yapılması gereken içeriğin yer aldığı yeterlilik birimlerinden oluşan uygulama planını,
- i) Emniyet yönetim sistemi: Tüm işletmecilerin emniyetli çalışmasını sağlayacak, tehlikelerin ve kazaların azaltılmasına, risklerin düşürülmesine yönelik önlemlerin sistematik olarak belirlenmesi ve buna göre kuralların, talimatların, süreçlerin devamlı takip edilerek revize edilmesini sağlayan organizasyonel yapıyı,
- j) Kişisel emniyet belgesi: Demiryolu işleriyle ilgili tüm işletmelerde emniyet açısından kritik görevleri yapacak personelden, Bakanlığın düzenlemelerine uygun olarak yapılacak veya yaptırılacak sınav sonucu başarılı olanlara verilen ve alınması zorunlu belgeyi,
- k) Lokomotif: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen, tahrik gücüyle hareket eden ve bu hareketiyle önüne veya arkasına bağlı araçları hareket ettiren raylı sistem aracını,
- l) MYK: Mesleki Yeterlilik Kurumunu,
- m) MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi: MYK tarafından onaylanmış, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğini ifade eden mesleki yeterlilik belgesini,
- n) Onaylı kişisel emniyet belgesi sureti: Kişisel emniyet belgesinde yer alan bilgileri düz yazı halinde özetleyen, çalıştığı işletme tarafından verilen onaylı belgeyi,
- o) Otomotris: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen, tahrik gücü ile hareket eden, gerektiğinde arkasına ve önüne bağlı olarak çekilen araçları hareket ettiren ve/veya aynı zamanda üzerinde yolcu veya yük taşımada olanak sağlayan raylı sistem aracını,
- ö) Psikoteknik değerlendirme: Bireyin belirli bir işteki yeterliliğinin ortaya konması amacıyla, gerekli bilişsel ve motor özelliklerinin testler aracılığıyla ölçülmesi, bireyin belirli bir işe uygun olup olmadığını anlamaya yönelik tasarlanmış inceleme ve değerlendirme yöntemini,
- p) Psikoteknik değerlendirme merkezi: Bakanlık ve/veya Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş psikoteknik değerlendirme merkezini,

r) Sağlık kurulu raporu: Tam teşekküllü devlet hastaneleri ile devlete ait üniversite hastaneleri tarafından alınan kurul raporları ile acil hastalık durumlarında veya operasyona dayalı olmak kaydıyla diğer sağlık sunucuları tarafından düzenlenen kurul raporlarını,

s) Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri: Ulusal demiryolu ağına bağlı olmayan bir şehir merkezi veya şehirleşmiş bölge il ve civar bölgeleri arasında ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması için sunulan metro, tramvay, banliyö ve benzeri raylı sistemleri güvenli bir şekilde işleten ve/veya üzerinde yolcu taşımacılığı yapan kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

ş) TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,

t) TCDD Taşımacılık A.Ş.: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü Taşımacılık Anonim Şirketini,

u) Tren: Bir veya birkaç çeken araç ile bir veya birkaç çekilen araçtan ya da bir veya birkaç çeken araçtan oluşturulmuş personeli tarafından teslim alınmış diziyi,

ü) Tren makinisti: Yasalarla belirlenmiş çalışma süresi ve çalışma kuralları içerisinde emniyetli, konforlu ve ekonomik bir şekilde, iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite standartları ile mevzuatlara, iş talimatına uygun olarak hazırlanmış cer araçları ile treni teslim alan, süren, sevk ve idare eden nitelikli teknik kişiyi,

v) Tren seti: Sabit ya da önceden tanımlanmış şekilde teşkil edilmiş, bir ya da daha fazla araçtan oluşan her türlü yolcu trenlerini,

y) Tüm işletmeciler: Demiryolu altyapı, demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerini,

z) Ulusal demiryolu altyapı ağı: Türkiye sınırları içerisinde bulunan il ve ilçe merkezleri ve diğer yerleşim yerleri ile limanlar, hava meydanları, organize sanayi bölgeleri, lojistik ve yük merkezlerini birbirine bağlayan, kamuya veya şirketlere ait bütünlük demiryolu altyapısı ağını,

aa) Ulusal meslek standardı: MYK tarafından yürürlüğe konulan bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için gerekli görev ve işlemleri içeren belgeyi,

bb) Ulusal yeterlilik: Ulusal meslek standardı veya uluslararası standartlar temel alınarak hazırlanan, MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanan, belgelendirme ve eğitim akreditasyonu süreçlerinde kullanılan belgeyi,

cc) Uyuşturucu ve uyarıcı maddeler: Merkezi sinir sisteminde etkisini gösteren ve beynin işlevlerini değiştirerek algıda, ruh hâlinde, bilinçte ve davranışta geçici veya kalıcı değişikliklere neden olan her türlü maddeyi,

çç) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu: Türk Akreditasyon Kurumu veya Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış akreditasyon kurumlarından akredite edilmiş; MYK tarafından, ulusal yeterliliklere göre ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini yürütmek üzere yetkilendirilmiş, tüzel kişiliği haiz kurum ve kuruluşları, ifade eder.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Bu Yönetmelikte belirtilmeyen emniyet kritik personelin sağlık kurulu raporu ve psikoteknik değerlendirme raporu Ek-1 ve Ek-2’de belirlenen sağlık şartları ve psikoteknik değerlendirme ölçütlerine tabidir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Ek-2’de yer alan usul ve esaslara uygun olarak psikoteknik değerlendirme merkezinden alınan psikoteknik değerlendirme raporu,”

“e) Tren makinisti hariç emniyet kritik göreve ilişkin, MYK tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiş, meslek standardının ve/veya ulusal yeterliliğin bulunması durumunda:

1) Demiryolu eğitim merkezinde, meslek standardı ve/veya yeterlilikte tanımlandığı şekliyle, göreviyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandıran bir eğitim programına katılmış olmak,

2) Demiryolu sınav merkezinde, mesleki yeterliliklerini ölçen, teorik ve pratik bileşenleri olan bir sınavdan başarılı olmak.”

“f) MYK tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiş, meslek standardının ve/veya ulusal mesleki yeterliliğin bulunmaması durumunda:

1) Görev yapacağı işletmeci tarafından işin gerektirdiği yeterlilikleri karşılamaya yönelik oluşturulmuş eğitim programlarına katılmış olmak,

2) 15 inci maddede belirtilen esaslar dâhilinde yapacağı meslek ile ilgili yeterlilikleri ölçen, teorik ve pratik bileşenleri olan bir sınavdan başarılı olmak,

3) Görev yaptığı işletmecisinin kullandığı emniyet yönetim sisteminin mesleğini ilgilendiren kısımları hakkında eğitim almış olmak.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Psikoteknik değerlendirme gerektiren görevler için değerlendirme tarihi, süresi ve uygulanacak testler,”

“ğ) Kullandığı cihaz ve protezler.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Demiryolu eğitim ve/veya sınav merkezi

MADDE 14 – (1) Emniyet kritik görevlere ilişkin mesleklerde, yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olması halinde; bu meslekleri icra edecek bireylerin MYK mesleki yeterlilik belgesi sahibi olması şartı aranır.

(2) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşunun olmadığı hallerde, bireylerin yeterliliklerinin kanıtlanması hususunda Bakanlık yetkilidir.

(3) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olmadığı hallerde, demiryolu eğitim ve/veya sınav merkezi ilgili meslekte yayımlanmış ulusal meslek standardı ve/veya ulusal yeterliliğin bulunması durumunda, eğitim programlarını ilgili standart ve yeterlilikler doğrultusunda hazırlar. Eğitim ve sınav programını uygulayabilmek için Bakanlıktan yetkilendirme talep eder.

(4) Demiryolu eğitim ve/veya sınav merkezinin yeterlilikleri ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Emniyet kritik görevlere yönelik, MYK tarafından yayımlanmış ulusal meslek standardı ve/veya ulusal yeterliliğin bulunmadığı durumlarda, tüm işletmeciler, emniyet yönetim sisteminde; personeline, görevle ilgili yeterli ve emniyetli çalışma becerilerini kazandıracak eğitimleri vermek veya verdirmek, teorik ve pratik olarak sınav yapmak veya yaptırmaktan sorumludur.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin geçici 4 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Psikoteknik kontroller

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile diğer demiryolu işletmecileri, psikoteknik değerlendirme merkezleri yetkilendirilmesine kadar emniyet kritik görevlerde çalışan personelin psikoteknik değerlendirmelerini mevcut mevzuatlarına uygun olarak yaparlar.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin Ek-1’inde yer alan “A Grubunda yer alan örnek emniyet kritik görevler” başlıklı kısmının ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu görevlerde çalışan emniyet kritik personel;

MYK’nın bu mesleklere ilişkin yayınlamış ulusal yeterliliğinde belirtilen süreli bildirimlerin olması halinde MYK’nın süreli bildirimlerdeki şartlara uyulacaktır. Olmaması halinde ise işe ilk girişlerinde ve kırk beş yaşına kadar 5 yılda bir, kırk beş-elli beş yaşa kadar 3 yılda bir, elli beş yaş sonrası iki yılda bir periyodik olarak sağlık kontrolü için sağlık kurulu raporu alır.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin Ek-1’inde yer alan “B Grubunda yer alan örnek emniyet kritik görevler” başlıklı kısmının birinci paragrafında yer alan “kataner” ibaresi “kataner” şeklinde ve ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir, aynı ekin “ortopedi ve travmatoloji” başlıklı tablosunun 18 numaralı satırından sonra gelen “bu görevlerinde çalışırlar.” ibaresi “bu görevlerinde çalışırlar. Ancak” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bu görevlerde çalışan emniyet kritik personel;

MYK’nın bu mesleklere ilişkin yayınlamış ulusal yeterliliğinde belirtilen süreli bildirimlerin olması halinde MYK’nın süreli bildirimlerdeki şartlara uyulacaktır. Olmaması halinde ise işe ilk girişlerinde ve kırk beş yaşına kadar 5 yılda bir, kırk beş-elli beş yaşa kadar 3 yılda bir, elli beş yaş sonrası iki yılda bir periyodik olarak sağlık kontrolü için sağlık kurulu raporu alır.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin Ek-2’si ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin Ek-3’ünde yer alan tablonun 4 üncü ve 8 inci satırı sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Telekomünikasyon araçları ile demiryolu araçlarının hareketlerinin kontrolüyle ilgili her türlü iletişimi gerçekleştirmek”

“Kataner hatlarına ve sinyalizasyon sistemlerine enerji vermek ve kesmek”

MADDE 14 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15 – Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
31/12/2016	29935

[Ekleri için tıklayınız](#)

PSİKOTEKNİK DEĞERLENDİRMELERE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Psikoteknik değerlendirme, bu usul ve esaslarda tanımlanan alt yapı özelliklerine sahip resmi ve özel kuruluşlar bünyesinde oluşturulan psikoteknik değerlendirme merkezlerinde çalışan psikolog unvanına sahip kişiler tarafından yapılır.

Psikoteknik merkezinin fiziki yeterliliği

(1) Psikoteknik değerlendirme testi uygulaması için test odası, aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- Dış ortam koşullarından etkilenmeyen, sessiz bir ortama sahip olmalıdır.
- Uygulama esnasında giriş çıkışlara kapalı olmalıdır.
- Yeterli havalandırmaya sahip olmalıdır.
- Aydınlatması yeterli olmalıdır.
- Duvarları açık renkle boyanmış olmalıdır.
- Duvarda resim, müzik, saat vb. dikkati dağıtacak materyal olmamalıdır.
- Psikoteknik değerlendirme için bilgisayar destekli cihazlar olmalıdır.

(2) Psikoteknik değerlendirme test merkezi, aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- Merkez; müstakil binalarda veya binanın bağımsız bölümünde açılmalıdır.
- Genel çalışma mekânından ayrı psikoteknik değerlendirme uygulaması için ayrılmış oda veya odalara sahip olmalıdır.
- Bekleme ve sekreteryaya odası, en az on metrekaare büyüklüğünde olmalıdır.
- Kapısında psikoloğun adının yazılı olduğu ve diplomalarının aslı veya noter onaylı bir sureti ve cihaz kullanım belgelerinin aslının duvara asılı olduğu psikolog çalışma odası bulunmalıdır.

Çalışanların görev ve sorumlulukları

1) Psikoteknik değerlendirme merkezinde çalışan psikologlar aşağıdaki görevleri yapar:

a) Merkezde bulunan test cihazının kullanımı konusunda eğitim almış ve kullanım belgesi olan en az iki psikolog çalışır. Psikolog testin uygulamasından, test sonuçlarının saklanmasından ve istatistik oluşturulmasından bizzat sorumludur,

b) Psikoteknik değerlendirme raporu üç nüsha olarak düzenlenir. İşe ilk girişte düzenlenen raporun bir nüshası emniyet kritik personel adayına verilir. Çalışan emniyet kritik personel için psikoteknik değerlendirme merkezi tarafından düzenlenen bir nüsha rapor ise çalıştığı demiryolu altyapı veya tren işletmesine gönderilir. Raporların bir nüshası da merkezde kalır. Merkezde kalan bu rapor elektronik ortamda ve on yıl süre ile dosyada saklanır,

c) Psikoteknik değerlendirmeye alınacaklara, teste başlamadan önce alkol veya benzeri uyuşturucu ve/veya uyarıcı maddelerin, psikolojik veya fizyolojik durumunu olumsuz etkileyecek reçeteli veya reçetesiz ilaçların etkisi altında olmadığını, testler esnasında performansını etkileyecek herhangi bir sağlık probleminin, yorgunluk, uykusuzluk, açlık veya benzeri bir etkinin olmadığına ilişkin belge imzalatılır. Kişi isterse, değerlendirme başka bir güne ertelenir,

ç) Psikoteknik değerlendirme sonucu, psikolog tarafından psikoteknik değerlendirme raporu üzerinde “Yeterli” veya “Yetersiz” şeklinde belirtilir. Ayrıca kişinin girmiş olduğu testleri ve her bir testten ne düzeyde geçtiğini gösteren rapor düzenlenir.

d) Psikologlar, bu Yönetmelikte belirtilen kişi, kurum veya kuruluş dışındaki gerçek veya tüzel kişilerle, psikoteknik değerlendirme ile ilgili sonuç, istatistiki bilgi, kurumsal ve kişisel bilgileri paylaşamaz ve izinsiz kullanamaz.

Psikoteknik değerlendirme merkezlerinde tutulması gereken kayıtlar

1) Merkezlerde test süreçlerinin takip edilmesi, arşivlenmesi ve denetlenmesi için aşağıdaki belge ve kayıtların bulundurulması zorunludur:

a) Kayıt Defteri: Psikoteknik değerlendirme yaptırmak üzere merkeze başvuruların kimlik ve sicil bilgilerinin kayıt edildiği defterdir,

b) Psikoteknik Değerlendirme Raporları Dosyası: Psikoteknik değerlendirme yapılanların kimlik ve sicil bilgilerinin, psikoteknik değerlendirmeye ait bilgisayar çıktılarının saklandığı dosyadır,

c) Yedekleme Sistemi: Psikoteknik değerlendirme testi uygulanan her bir test cihazını görüntüleyen kamera sistemi ile kayıt edilen personelin teste giriş tarihine, saatine ve test esnasındaki görüntüsüne ait kayıtların merkezde bir ay süre ile saklanmasını sağlayan sistemdir.

Psikoteknik değerlendirmede uygulanacak testler

Psikoteknik değerlendirme; bireyin bilişsel ve/veya motor yeteneklerinin ölçülmesini sağlayan bilgisayar destekli görsel ve/veya işitsel testlerdir. Emniyet kritik personelin psikoteknik değerlendirmesi aşağıda belirtilen testlere göre yapılmalıdır.

Muhakeme Yeteneği: Bu yetenek, zaman baskısı altında analitik düşünce becerisinin kullanıldığı, olgulara ait ipuçlarından anlamlı sonuçlar çıkarma ve olgular arasındaki bağıntıları sağlayan prensipleri anlayabilme sürecine kurulu sözel olmayan bir test ile ölçülmelidir.

Konsantrasyon: Bu yetenek, testin içeriğindeki uyarıların karşılaştırması yapılarak istenen uyarının varlığı ya da yokluğunun hızlı bir şekilde tespitinin yapılması üzerine sözel olmayan bir test ile ölçülmelidir.

Seçici Dikkat: Bu yetenek, testin içeriğini oluşturan çeşitli görsel uyarıların arasından, sadece test kapsamında sürekli ve sık biçimde gelen kritik uyarı olarak belirlenmiş uyarıların seçici dikkat ile fark edilmesi üzerine incelenmeli ve ayrıca ekranda ihmal edilen bir alan var ise bunun tespitini de yapabilme özelliği olan bir test ile ölçülmelidir.

Uyanık Testi: Bu yetenek, uzun süre uyarı eksikliği veya uyarı sabitliği durumunda yorulmadan, uyanıklığı koruyarak uyarıdaki farklılığın fark edilmesi üzerine bir test ile ölçülmelidir.

Görsel Hafıza: Bu yetenek, Görsel bilginin algılanma ve hatırlanma performansını değerlendirme amacıyla, görsel hafıza kapasitesinin belirlenmesi için kullanılan harita ve sembollerden oluşan bir test ile ölçülmelidir.

Zihinsel ve Motor Tepki Hızı: Bu yetenek, işitsel ve görsel uyarının birlikte algılanması üzerine tepki vermesi ve uyarı ile mekanik tepki hareketinin başlangıcı arasında geçen sürenin tepki hızı olarak değerlendirildiği; bireyin hareket hızı ve eylem planlı hareketleri planlama yeteneğini ölçen bir test ile ölçülmelidir.

Stres Toleransı ve Tepki Hızı: Bu yetenek, yoğun ve karmaşık işitsel ve görsel uyarı akışı ile oluşturulan stres altında uyarıların fark edilmesi ve her bir uyarıya uygun tepkinin hızlı olduğu kadar doğru olduğu da incelenen, tepkilerin eller ve ayakların eş zamanlı kullanımı ile verildiği bir test ile ölçülmelidir.

Zaman, Hareket ve Mesafe Tahmini: Bu yetenek, hareket halindeki objelerin hareket halindeki objelerin hareket hızlarının ve hedefe olan uzaklıklarının tahmin edilebilmesi üzerine kurulu bir test ile ölçülmelidir.

Periferal Algı: Bu test, en az toplam yüz yirmi derecelik görüş alanı içinde, ana ve ikincil aktivite olmak üzere çift aktivite gerçekleştirmek üzerine olmalıdır. Katılıncının dikkati görsel alanının ortasında izleme içeren bir görevi yerine getirirken aynı zamanda sunulan periferal uyarı ışıkları seçerek tepki vermesi gerekmektedir. Test verilen tepkileri ve verilen tepki süresini kaydeder.

Takistoskopik Algı: Bu yetenek, milisaniye bazında sürelerle gösterilen trafikle ilgili görüntüler sonrasında görsel algılama performansını ve algısal hızı ölçen bir test ile ölçülmelidir.

Görsel Motor Koordinasyon: Bu yetenek, belli bir yol üzerinde olabildiğince hızlı bir şekilde iki el koordinasyonunun ölçülmesini sağlayan görsel-motor koordinasyonu ölçen bir test ile ölçülmelidir.

Görsel Odaklanma ve Takip: Bu yetenek, görsel olarak karmaşık yapılanmış ve belirsiz ortamlarla başa çıkabilme ile yönlendirmeyi sağlayan işaretleri sürekli takip edebilme becerisini ve bu kapsamda verilen tepkilerin hızını dikkate alan bir test ile ölçülmelidir.

Psikoteknik değerlendirme ölçütü

Emniyet kritik personelinin ya da adayının başarılı sayılabilmesi için bataryada belirtilen tüm testlerden yeterli sonuç alması gerekmektedir; testlerin birinden bile yetersiz olması durumunda başarısız sayılır.

Psikiyatri uzmanı muayenesi

Psikoteknik değerlendirme merkezine hizmet veren psikiyatri uzmanı, muayenesinde psikoteknik değerlendirme raporunda yer alan bulguları dikkate alarak; emniyet kritik personelinin ve adayının algılama, muhakeme etme, karar verme ve tepki verme ile ilgili bilişsel özelliklerinden emniyet kritik görevini yapmasını engelleyecek ya da tehlikeye yol açabilecek özelliklerinin olup olmadığını araştırır. Psikolojik ve psikoteknik açıdan sakınca olup olmadığına dair değerlendirmesini yaparak, düzenleyeceği raporda belirtir.

Psikoteknik değerlendirme raporlarına ilişkin itiraz

Sonucu yetersiz olan çalışan personel, çalıştığı demiryolu altyapı veya tren işletmecisi tarafından psikoteknik değerlendirme tarihinden, en az 30 gün sonra ikinci bir değerlendirme için psikoteknik değerlendirme merkezine gönderilir. İkinci psikoteknik değerlendirme sonuçları kesindir. İki yıl süreyle aynı emniyet kritik görev için tekrar psikoteknik değerlendirmeye alınmaz.

Örnek Emniyet Kritik Personelinin Görevine Göre Yaptırması Gereken Psikoteknik Değerlendirmelerde Uygulanacak Testler

A GRUBU

İşe ilk girişte ve kırkbeş yaşına kadar beş, kırkbeş- ellibeş yaşa kadar üç, ellibeş yaş sonrası iki yılda bir periyodik olarak Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış psikoteknik değerlendirme merkezlerinde zorunlu testler:

Demiryolu araçlarını sevk etmek, dispeç ve yönlendirmek

Görsel Hafıza
Görsel Odaklanma ve Takip
Seçici Dikkat
Muhakeme
Konsantrasyon/Dikkat
Zihinsel ve Motor Tepki
Takistoskopik Algı

Trafiği işaret ve sinyal ile yönetmek

Görsel Hafıza
Görsel Odaklanma ve Takip
Uyanık Kalma/Vijilans
Muhakeme
Konsantrasyon/Dikkat
Zihinsel ve Motor Tepki

Çeken ve çekilen araçları birleştirmek, ayırmak

Muhakeme
Konsantrasyon/Dikkat
Zihinsel ve Motor Tepki
Görsel Motor Koordinasyon
Takistoskopik Algı

Hat üstü iş makinelerini kullanmak ve kalibrasyonlarını yapmak. (Demiryolu araçlarını sürmek.)

Muhakeme
Konsantrasyon/Dikkat
Zihinsel ve Motor Tepki
Zaman, Hareket ve Mesafe Tahmini
Periferal Algı

B GRUBU

Sadece işe ilk girişte Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış psikoteknik değerlendirme merkezlerinde yapılması zorunlu testler:

Kataner hatlarına ve sinyalizasyon sistemlerine enerji vermek ve kesmek

Uyanık Kalma/Vijilans

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Telekomünikasyon sistemlerinin kurulumunu, bakım-onarımlarını ve kontrollerini yapmak

Görsel Odaklanma ve Takip

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Sinyalizasyon sistemlerinin kurulumunu, bakım ve onarımlarını ve kontrollerini yapmak

Görsel Odaklanma ve Takip

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Elektrifikasyon sistemlerinin kurulumunu, bakım-onarımlarını ve kontrollerini yapmak

Görsel Odaklanma ve Takip

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Altyapıya ait demiryolu kurulumunu, hattının yenileme, bakım-onarımlarını ve kontrollerini yapmak

Görsel Odaklanma ve Takip

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Hemzemin geçitleri idare etmek

Görsel Odaklanma ve Takip

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Demiryolu araçlarının bakım ve onarımını yapmak

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Görsel Motor Koordinasyon

Takistoskopik Algı

Demiryolu araçlarının operasyona hazır olup olmadığını ve yükün doğru yüklenip yüklenmediğini kontrol etmek

Muhakeme

Konsantrasyon/Dikkat

Zihinsel ve Motor Tepki

Görsel Motor Koordinasyon

Takistoskopik Algı